

10. november 2017

MANDLIGE FLYGTNINGE FÅR STØRRE FODFÆSTE PÅ ARBEJDSMARKEDET – MEN HVAD MED KVINDERNE?

Analyse udarbejdet af
seniorøkonom Jens Hjarsbech

-AXCELFUTURE

HOVEDKONKLUSIONER

Beskæftigelsen blandt flygtninge stiger. Det gælder både flygtninge, der har været i landet i en del år, og nytilkomne flygtninge. Men beskæftigelsen er næsten udelukkende forbeholdt mænd, mens kvindelige flygtninge halter bagefter. En af årsagerne hertil er, at kommunerne i meget mindre grad får kvindelige flygtninge i virksomhedsrettede tilbud sammenlignet med mandlige flygtninge.

Brødtekst Det går bedre med at få de mange flygtninge, der kom til Danmark for et par år siden, ud på arbejdsmarkedet. For et år siden modtog 20.000 den såkaldte integrationsydelse, men i dag er vi nede på kun 16.000, navnlig fordi flere er kommet i job.

Der er dog fortsat rum for forbedring, og derfor præsenterede Axcelfuture før sommer under ledelse af Herlevs borgmester, Thomas Gyldal Petersen, 17 forslag til at forbedre nytilkomne flygtninges position på arbejdsmarkedet. Forslagene var både henvendt til virksomheder, flygtninge og kommunerne. Der var især fokus på kommunernes samarbejde med virksomheder, fordi integrationen kun lykkes, hvis virksomhederne inddrages fra start.

Kommunerne gør meget, men kan sagtens gøre endnu mere. For det første bør de bruge de rette redskaber i den aktive jobindsats. Vi ved fra forskningen – og fra deltagerne i vores projekt – at det først for alvor batter, når den ledige kommer ud på private virksomheder og får jobtræning. Frem for jobsøgningskurser og alt for meget skole-sprogundervisning skal man fokusere på praktikpladser og løntilskudsstillinger i private virksomheder.

Det er derfor glædeligt, at brugen af løntilskudsstillinger i private virksomheder er mere end fordoblet i forhold til sidste år. Praktikforløb er dog ofte et skridt på vejen til en løntilskudsstilling, så de to ordninger skal kommunerne tænke sammen. Samtidig med den øgede brug af løntilskud, er der også et øget brug af IGU'en, som også giver flygtningene konkret jobtræning. Den bliver næppe det ønskede columbusæg, men mindre kan også gøre det, og man kan håbe på, at nogle flere trods alt kommer med.

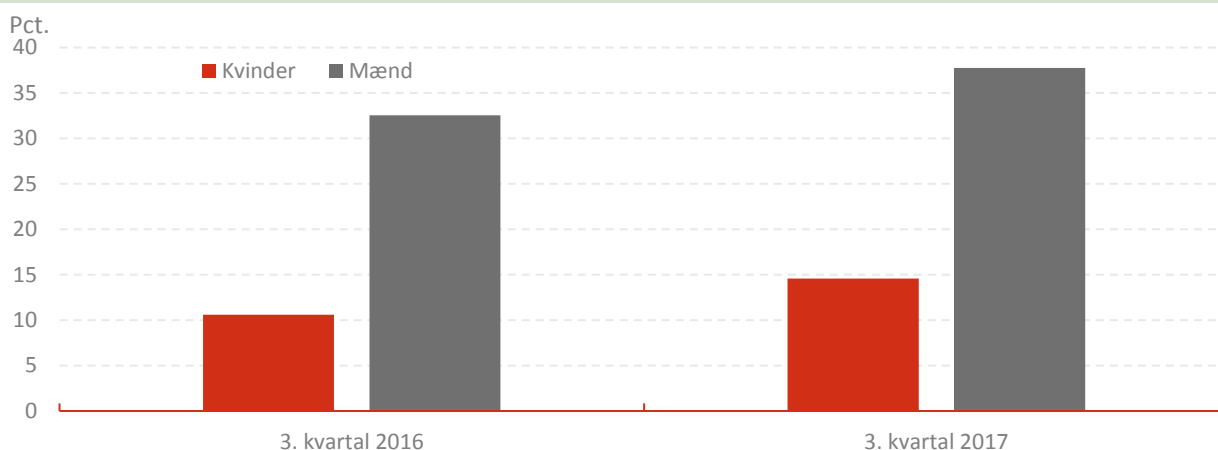
Der er desværre enorm forskel på kommunernes brug af de rigtige ordninger. Mens de bedste kommuner har over halvdelen af de ledige flygtninge i virksomhedsrettede tilbud, er det i nogle kommuner under 20 pct. Der kan være et hav af årsager hertil, bl.a. kan det være, at der er store forskelle i kommunernes tilgang til de ledige flygtninge. Er den primære fokus på flygtningenes sociale udfordringer, eller bliver der også set på, hvordan et job kan være vejen til en bedre integration?

Én udfordring har kommunerne dog til fælles. Alle har en særlig udfordring med at hjælpe flygtningekvinderne til fodfæste på arbejdsmarkedet. Mens 38 pct. af mændene var i en virksomhedsrettet indsats i 3. kvartal 2017 var det kun 15 pct. af kvinderne. Kun i to af landets kommuner var flere kvinder end mænd i virksomhedsrettede tilbud. Omvendt var kvinder oftere i ikke-virksomhedsrettede indsatser end mænd. Kommunernes indsats over for kvindelige flygtninge tager altså i høj grad udgangspunkt i tiltag, der oftest ikke virker, i stedet for at få dem ud i virksomhederne og på den måde tættere på job.

Man kan kun gisne om årsagerne til den store kønsbetingede forskel. I flygtningenes hjemland ka n

det være kotyme, at kvinderne ikke arbejder, og de vaner ændrer sig ikke nødvendigvis af, at flygtningene kommer til Danmark. Derfor kræver det en særlig indsats fra jobcentrenes side dels at overbevise kvinderne om, at et virksomhedsrettet tilbud er en god ide, og dernæst er der sikkert også barrierer blandt kommuner og virksomheder, hvor kvinderne kan blive opfattet som mindre jobparate.

FIGUR 1: FLERE FLYGTNINGE KOMMER I PRIVATE VIRKSOMHEDSRETTEDE TILBUD – MEN KVINDERNE HALTER BAGEFTER

Kilde: Jobindsats.dk.

Note: Figuren viser andelen af integrationsydelsesmodtagere, der i måneden enten var i privat praktik eller privat løntilskudsstilling. Kun personer omfattet af integrationsprogrammet.

Men når kommunernes indsats over for kvinder i høj grad bygger på tiltag, der reelt ikke har dokumenteret effekt, smitter det også af på beskæftigelsen. For flygtninge, der har været her i op til 5 år, viser tallene en beskæftigelse på 34 pct. for mænd og kun 10 pct. for kvinder. Også for nytilkomne flygtninge, der fortsat modtager integrationsydelse, er forskellen markant. Andelen, der har haft job i løbet af juli i år, var 9 pct. for mænd og kun godt 2 pct. for kvinder. Beskæftigelsen er med andre ord mere end tre gange så høj for mænd end for kvinder. Der er altså lang vej igen, før vi kan kalde udviklingen for kvinderne en succes.

Konklusionen er, at nok går det fremad med flygtninges fodfæste på arbejdsmarkedet, men det er nødvendigt at gøre endnu mere. Når nogle kommuner sender over halvdelen af de ledige flygtninge i tilbud, der ikke har dokumenteret effekt, mens under 20 pct. bliver sendt i virksomhedsrettede tilbud, må det give anledning til eftertanke. Kommunerne bør lære af hinanden og bruge ressourcerne bedre i samarbejde med virksomhederne, som netop nu mangler arbejdskraft på rigtig mange områder. Kommunernes indsats bør først og fremmest rette sig mod kvinderne, der i den grad halter efter mændene, når det drejer sig om tilknytning til arbejdsmarkedet. Det kan hverken kvinderne, kommunerne eller virksomhederne være tjent med.